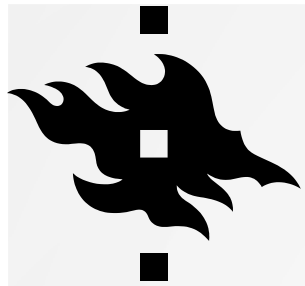

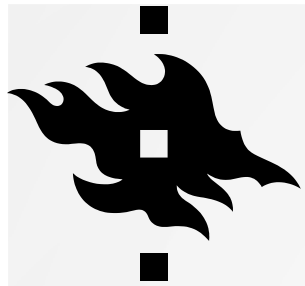
Tellervo Ala-Lahti

YMPÄRISTÖLUPAMENETTELYN SUJUVOITTAMISEN ULOTTUVUUDEN STRATEGISET HANKKEEN OSANA VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ

SUJUVOITTAMINEN VIHREÄSSÄ SIIRTYMÄSSÄ

- EU:n tavoite on vihreä ja digitaalinen teollisuuden siirtymä, joka edellyttää uutta teknologiaa sekä sitä vastaavia investointeja ja innovaatioita.
- Komission vision mukaan investoinnit ja innovaatiot puolestaan luovat uusia tuotteita, palveluja, markkinoita ja liiketoimintamalleja, jotka synnyttävät uudentyyppisiä työpaikkoja, joita ei vielä ole olemassa ja jotka edellyttävät taitoja, joita meillä ei vielä ole.
- Sujuvoittamiskeskustelu keskittyy erityisesti lupamenettelyiden keston, mutta toisaalta laajenee myös käsittelemään erilaisia tilanteita, joissa joudutaan valitsemaan paikallisen ympäristönsuojelun tason ja tarvittavan uuden teollisuuden toiminnan välillä.

KRIITTISTEN RAAKA-AINEIDEN HANKINTAA KOSKEVA ASETUSESITYS

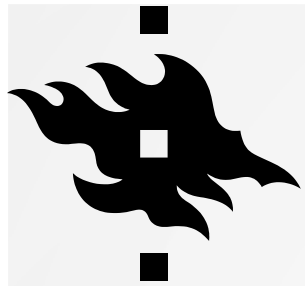
- Asetus liittyy suoraan vihreään siirtymään johtuen siirtymän mukana kasvavasta paineesta kriittisten raaka-aineiden hankintaan.
- On esimerkiksi arvioitu, että sähköautoista ja energian varastoinnista johtuva mineraalien kysyntä kasvaa vähintään kolmekymmentäkertaiseksi vuoteen 2040 mennessä ja nykyisillä kysynnän kasvun odotuksilla tiedossa olevat litium, koboltti ja nikkeli varannot saattavat huveta vuoteen 2050 mennessä.
- Kriittisiä raaka-aineita tarvitaan myös muun muassa sähköön perustuvan teollisen infrastruktuurin valmistamiseen ja energian varastointiin.

NETTONOLLATEKNOLOGIOIDEN VALMISTUSTA KOSKEVA ASETUSESITYS

- Asetusesityksen tarkoituksena on luoda yksinkertaistettu sääntelykehys ja lupaprosessi säädösehdotuksen liitteessä lueteltujen nettonollateknologioiden tuotantokapasiteetille.
- Tavoitteena tukea EU:n ilmastotavoitteita ja varmistaa sellaisten nettonollateknologioiden turvattu ja kestävä saatavuus, jotka ovat tarpeen unionin energiajärjestelmän häiriönsietokyvyn turvaamiseksi ja laadukkaiden työpaikkojen luomisen edistämiseksi.

1.	Aurinkosähkö- ja aurinkolämpöteknologiat
2.	Maatuuliteknologiat ja merellä tuotettavan uusiutuvan energian teknologiat
3.	Akku- tai varastointiteknologiat
4.	Lämpöpumput ja geotermisen energian teknologiat
5.	Elektrolyysilaitteet ja polttokennot
6.	Kestävät biokaasu- ja biometaaniteknologiat
7.	Hiilidioksidin talteenotto- ja varastointiteknologiat
8.	Sähköverkkoteknologiat

NETTONOLLATEKNOLOGIOIDEN VALMISTUSTA KOSKEVA ASETUSESITYS

- Pyritään varmistamaan, että
 - a) että liitteessä lueteltujen strategisten nettonollateknologioiden valmistuskapasiteetti unionissa on vuoteen 2030 mennessä täysin tai likipitään saavuttanut vertailuarvon, joka on vähintään 40 prosenttia vuodeksi 2030 asetettujen unionin ilmasto- ja energiatarvoitteiden saavuttamiseksi tarvittavien vastaavien teknologioiden vuotuisista käyttöönottoarvoista;
 - b) sisämarkkinoille saatettujen nettonollateknologioiden vapaa liikkuvuus.

SUJUVOITTAMISEEN LIITTYVÄT RISKIT

- Vaikka tavoite ympäristönsuojelun korkean tason saavuttamisesta mainitaan sujuvoittamiseen tähtäävissä säädöksissä, sen saavuttamisen varmistamiseksi ei esitetä tehokkaita keinoja.
 - Sekä nettonollateollisuutta- että KRA:ita koskevassa asetusesityksessä mahdollistetaan vesiputedirektiivin, luontodirektiivin ja lintudirektiivin poikkeuspykälien soveltaminen, sillä hankkeet luetaan yleisen edun mukaisiksi.
- Tiukkojen aikataulujen vaatimus aiheuttaa riskin siitä, ettei lupaharkintaa voida tehdä kaikkien tarvittavien selvitysten valossa, joiden kautta lupaviranomainen voisi lupaharkinnassaan punnita eri intressien toteutumista keskenään.
- Olemassa olevan teollisuuden aiheuttaman polkuriippuvuus aiheuttaa riskin kasvavasta kokonaiskuormituksesta, mikä voi vaarantaa eri ympäristötavoitteiden saavuttamisen. (esim. vesistöjen hyvä tila)

**HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI**